

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

науково-практична конференція
з міжнародною участю

22 березня 2018 р.

Полтава – 2018

ВДНЗ України <Українська медична стоматологічна академія>

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД - КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ <i>Жукова Т.О., Васько Л.М., Почерняєва В.Ф., Корнеев О.В.</i>	94
КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ЛІКАРЯ <i>Зюзіна Л.С., Фесенко М.Є., Козакевич В.К.</i>	95
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Іваницька О.С., Іваницький І.О., Аветіков Д.С., Рибалов О.В., Петрушанко Т.О.</i>	97
ОПТИМІЗАЦІЯ ОЦІНЮВАННЯ І ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>Іващенко Д.М., Дудченко М.О., Прихідько Р.А., Кравців М.І.</i>	99
КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ЗНАТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ <i>Іващенко О.Д., Харченко С.В., Нікозять Ю.Б., Цубер В.Ю., Іщейкіна Л.К., Копанцева Л.М., Діденко Є.П.</i>	101
ПРАКТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ЗАПОРУКА ЯКОСТІ ОСВІТИ <i>Ільченко В.І., Сизова Л.М., Прилуцький К.Ю., Пікуль К.В.</i>	102
КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ЯК КОМПОНЕНТ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ <i>Ютова І.М., Маджар Н.М., Скальська С.А.</i>	104
КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ШЛЯХОМ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ: ДЕЯКІ ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ <i>Казаков Ю.М., Петров Є.Є., Бурмак Ю.Г., Треумова С.І., Борисова З.О.</i>	108
ПРОЕКТНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ <i>Кальнік О.П.</i>	110
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ІМУНОЛОГІЯ» <i>Капустянська А.А., Моїсєєва Н.В., Вахненко А.В., Островська Г.Ю., Румянцева М.О.</i>	111
ПРОВІДНІ НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ <i>Касинець С.С., Ляхова Н.О.</i>	113
КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Каськова Л.Ф., Амосова Л.І., Новікова С.Ч., Кулай О.О., Андріянова О.Ю., Павленко С.А.</i>	115
КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УМІВЬ СТУДЕНТІВ <i>Каськова Л.Ф., Кулай О.О., Андріянова О.Ю., Амосова Л.І., Янко Н.В., Маковка І.Л.</i>	117
ЯКІСТЬ ОСВІТИ: СКЛАДОВІ УСПІХУ <i>Катеренчук І.П.</i>	118
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ СІМЕЙНИМ ЛІКАРЯМ <i>Катеренчук О.І.</i>	120
ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ І ВМІВЬ СТУДЕНТІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЮ СИСТЕМОЮ НА КАФЕДРІ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ <i>Катрушов О.В., Саргош О.Д., Матвієнко Т.М., Четверикова О.П., Комишан І.В., Юркова М.С., Романюк М.В., Флока В.С.</i>	122
УПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТРЕНІНГІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ <i>Кіндій В.Д., Дворник В.М., Марченко К.В., Шеметов О.С., Петренко Р.В.</i>	123
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЯКОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Коківська О.В., Міщенко І.В., Павленко Г.П., Юдіна К.Є.</i>	125
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ <i>Коломієць С.В., Гуржій О.В., Писаренко О.А.</i>	127
ЯКІСТЬ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ТА ЇЇ МОНИТОРИНГ <i>Коробка О.В., Новак О.В.</i>	128
ЕФЕКТИ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ: РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ І ВИКОРИСТАННЯ ПЕРЕВАГ У РОБОТІ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ <i>Коровіна Л.Д., Запорожець Т.М., РудьМ.В.</i>	130
АКТУАЛЬНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ <i>Король Д.М., Калашников Д.В., Кіндій Д.Д., Коробейніков Л.С., Залорожченко І.В., Тончева К.Д.</i>	132
АНАЛІЗ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІРУРГІЇ <i>Крижановський О.А., Шейко В.Д., Панасенко С.І., Ситнік Д.А., Должковий С.В.</i>	134

Болюбаш Я.Я. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідальність. Наукове видання /1.Є. Булах, М.Р. Мруга, І.В. Філончук. - К.: Майстер-клас, 2007. - 272 с.
Специфіка викладання навчальних дисциплін на основі компетентного підходу: зб. наук, праць науково-практичної конференції з міжнародною участю «Вища медична освіта: сучасні виклики та перспективи», 3-4 березня 2016 р. - К.: КІМ. - С. 246-249.
World Federation for Medical Education. BasicMedical Education. WFME Global Standards for Quality Improvement. WFME, Copenhagen 2003.
WFME website : <http://www.wfme.org>

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ **Коломієць С.В., Гуржій О.В., Писаренко О.А.**

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлено передові технології які застосовуються в післядипломній освіті лікарів-стоматологів.

Formation of a new level specialist requires from teachers new searches and improvement of traditional methods of teaching. The usage of the latest scientific advances, advanced technologies in the construction of the educational process will achieve the maximum effectiveness of education quality.

Ключові слова: післядипломна підготовка, лікарі-стоматологи, контроль якості навчання, навчальний процес.

Згідно з вітчизняним законодавством якістю освіти називають ступінь відповідності знань, умінь і навичок студентів вимогам стандартів вищої освіти [4]. Так, відповідно до ст. 26 Закону України "Про вищу освіту" провідною метою діяльності ВНЗ є забезпечення умов, необхідних для отримання особою вищої освіти, підготовка фахівців для потреб України. Головні завдання ВНЗ - це здійснення освітньої діяльності, яка відповідає стандартам вищої освіти, наукової й науково-технічної, творчої, мистецької, культурно-виховної, спортивної та оздоровчої діяльності, підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів, а також забезпечення культурного і духовного розвитку особистості та виконання державного замовлення й угод на підготовку фахівців, вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці й сприяння працевлаштуванню [5]. Отже, якість освіти - це багатовимірне методологічне поняття, яке різнобічно віддзеркалює суспільне життя. Крім того, Закон України "Про вищу освіту" в ст. 17 передбачає низку важливих змін, спрямованих на модернізацію адміністративних процесів та інтеграцію українських університетів до світового академічного співтовариства, зокрема створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти [4].

Якість освіти в узагальненому визначенні становить собою комплекс компетентностей і професійної свідомості, що відбивають здатність фахівця здійснювати професійну діяльність відповідно до вимог сучасного етапу розвитку економіки на визначеному рівні ефективності та професійного успіху, із розумінням соціальної відповідальності за результати професійної діяльності [2]. Усе це характеристики, на формування яких необхідно свідомо впливати і керувати ними. Отже, система освіти, медичної зокрема, потребує сучасної, комплексної системи контролю якості як у цілому, так і всіх її ланок окремо.

На кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» відбувається підготовка кадрів із фаху «Стоматологія» для закладів охорони здоров'я України. Цей складний і пролонгований процес починається ще під час навчання у вищому медичному навчальному закладі.

Оволодіння спеціальністю лікаря-стоматолога відбувається поетапно. Після закінчення навчання у ВНЗ наступним кроком лікаря-стоматолога стає інтернатура, потім - клінічна ординатура і спеціалізація за фахом, кожні 5 років - цикли тематичного вдосконалення та передатестаційні цикли, які забезпечують оволодіння практичними навичками, підвищують професійний рівень, визначають ступінь готовності до індивідуальної роботи, формують клінічне мислення, впливають на розвиток фахової інтуїції та сприяють становленню самого лікаря як спеціаліста.

Необхідність у формуванні спеціаліста високого рівня актуалізує проблему пошуку нових і вдосконалення традиційних методик викладання. Саме використання новітніх наукових досягнень, передових технологій при побудові навчального процесу дозволить досягти максимальної ефективності.

Викладач мусить бути особистістю і взірцем для майбутніх спеціалістів, втілювати в собі талант лектора, вихователя й організатора, демонструвати компетентність у питаннях дисципліни, що викладається, володіти ситуацією та увагою аудиторії. Зусилля всіх викладачів, дбайливе ставлення до потреб молодих фахівців, підтримання мотивації навчання, свідомою робота курсантів - це необхідні складові успіху та збільшення кількості слухачів на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів.

Проведення контролю під час освітнього процесу не лише дає змогу виявити мікроклімат у середовищі викладач - лікар-інтерн, а й допомагає керівництву кафедри і вищого навчального закладу спланувати подальшу роботу [3].

До моніторингу з боку викладача входить його управлінська діяльність у навчально-виховному процесі, внаслідок якої рівень знань лікарів-інтернів і самоосвіта викладача покращуються. Викладацький моніторинг здійснюється кілька разів за рік. На початку року перевіряється професійна компетентність педагогічних кадрів (дидактична, методична, технологічна підготовка) як шляхом самооцінки, так і адміністрацією.

Моніторинг лікарів-інтернів відображає їхню діяльність у процесі засвоєння знань. Він складається з поточного контролю знань на кожному занятті очного циклу навчання та з вихідного, базового контролю рівня знань, контролю знань після I і II семестрів на першому і другому роках навчання в інтернатурі, проведення ліцензійного іспиту «Крок-3 «Стоматологія» та державної атестації знань. З метою перевірки знань використовуються такі методи контролю: співбесіда, спостереження і хронометрування, усна та письмова перевірка знань і вмінь [1].

Співбесіда сприяє визначенню засвоєння лікарями-інтернами ключових питань теми практичного або семінарського заняття, а саме: етіопатогенезу, клініки, діагностики, диференційованої діагностики, лікування нозологічних одиниць. Таким чином можна оцінити рівень володіння лікарями-інтернами медичною термінологією, засвоєння фахових понять, основ суміжних клінічних дисциплін, результати аудиторної і позааудиторної самостійної роботи, якість і навички підготовки до практичних занять (професійну самоосвіту).

Під час курації та заповнення медичної документації лікарем-інтерном викладач спостерігає за ним і проводить хронометрування. Працюючи на амбулаторному прийомі, лікарі-інтерни вдосконалюють навички спілкування з пацієнтами, навчаються елементам деонтології та медичної етики, під контролем викладача відпрацьовують методику об'єктивного обстеження хворих, диференційованого підходу до різних клінічних ситуацій. Це дає змогу викладачеві формувати в лікаря-інтерна навички грамотного і професійного ведення медичної документації та алгоритм клінічного мислення.

Усна та письмова перевірка знань і вмінь застосовується при розв'язанні лікарями-інтернами тестових завдань, кейс-завдань, вивченні додаткових методів дослідження (рентгенограми, КРТ, МРТ, клінічні аналізи крові). Цей метод контролю допомагає виробити алгоритми поведінки в разі виникнення аналогічних клінічних ситуацій, сприяє творчому опануванню професійних знань, умінь, навичок та розвиткові клінічного мислення. Варіантом досконалішої письмової перевірки знань (використання інформаційно-аналітичних систем) може бути проведення тестувань у онлайн режимі, що дає змогу відразу провести прозоре, об'єктивне і якісне оцінювання лікаря-інтерна.

За сукупністю цих даних може створюватися рейтингова система обліку, що відображає повну картину навчання в групах і допомагає з'ясувати рівень знань кожного інтерна, стабільність навчання в цілому з різних циклів.

Це також дає змогу робити певні висновки та пропозиції в ході навчання (наприклад, необхідність у індивідуальній роботі) і створити оптимальні системи заходів із наданням допомоги лікарю-інтерну з низьким рівнем знань. Окремо слід зупинитися на організації навчання з лікарями-інтернами з високим рівнем знань, їх заохоченні до наукової роботи та подальшого вступу до клінічної ординатури, магістратури, аспірантури. Усе це створює передумови для впровадження особистісно-орієнтованого підходу до навчання лікарів-інтернів.

Усвідомлення наявних проблем і пошук конкретних шляхів їх подолання, безумовно, сприятимуть покращенню контролю якості підготовки майбутніх фахівців і підвищенню престижу навчального закладу.

Список використаних джерел

1. Аніловська Г.Я. Університетська освіта: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Г.Я. Аніловська, Н.С. Марушко, Л.М. То-маневич. - Л.: Магнолія-2006, 2009. - 370 с.
2. Бабин У. Стратегія й сучасні тенденції розвитку вищої освіти в контексті європейського простору вищої освіти /1.1. Бабин // Педагогіка і психологія: Вісник АПНУ України. -2009.-№2(63).-С.61-71.
3. Дмитриченко М.Ф. Концептуальні засади управління якістю освіти в контексті фундаменталізації професійної підготовки у вищих навчальних закладах України / М.Ф. Дмитриченко, О.М. Язвінська // Вісник НТУ. - К. : НТУ, 2012. - Вип. 26. - С. 24-30.
4. Про вищу освіту: закон України: за станом на 28.09.2017 р./ Верховна Рада України. - Офіц.вид. - К. : Парлам.вид-во, 2017. - 210 с. (Бібліотека офіційних видань).
5. Шевченко С.О. Забезпечення якості вищої освіти в Україні у вимірі Болонського процесу: здобутки та державно-управлінські проблеми (2005-2010 рр.) [Електронний ресурс] / С.О. Шевченко // Державне управління: удосконалення та розвиток. - 2010. - № 3. - С. 24-30. - Режим доступу : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=115>

ЯКІСТЬ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ТА ЇЇ МОНІТОРИНГ

Коробка О.В., Новак О.В.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлені актуальні питання освіти медичних сестер та її реформування в контексті приєднання України до європейського освітнього простору. Підкреслено важливість контролю якості медичної освіти як критерію рівня підготовки медичних кадрів, що забезпечить належний стан громадського здоров'я в державі.

The article covers the current issues of nurses' education and its reforms in the context of Ukraine's accession to the educational European space. The importance of quality control of medical education as a criterion for the level of medical personnel training, which will ensure the proper level of public health in the state, is considered.

Ключові слова: якість освіти, сестринський персонал, сестринська справа, конкурентоспроможність, реформування освіти, дослідницька діяльність студентів.

На сучасному етапі розвитку системи охорони здоров'я основним завданням є підготовка висококваліфікованого медичного персоналу: і лікарів, і медичних сестер. Так, один із пріоритетів ВООЗ - це співробітництво з державами в проведенні аналізу та створенні оптимальних програм підготовки медичних кадрів. Програми ВООЗ спрямовані на підвищення ефективності праці кожної категорії медичних працівників, а не лише лікарів. Саме медсестринський персонал розглядається як реальний потенціал для забезпечення зростаючих потреб населення в доступній медичній допомозі [2].

Охорона здоров'я всіх країн має потребу в різнобічно підготовленому медичному персоналі, в тому числі висококваліфікованих медичних сестрах для роботи на керівних посадах. Нині цей факт визнається практично в усіх країнах, де створені університетські й інші програми різних рівнів підготовки медичних сестер. Ці програми спрямовані насамперед на підвищення статусу медсестри в загальних службах національної охорони здоров'я, а також на розв'язання проблем, пов'язаних із забезпеченням сестринського обслуговування і підготовкою медичних сестер. В усіх розвинених країнах світу медсестринство вже давно відгалузилося в окрему спеціальність [10].